

קצין משטרה בכיר עזר

לפרהליט מלכי הפשע - למה?

(המשך מעמוד 17)

בפיהם של המצדדים בהענקת זכויות אורח לעולים מסוגם של מאיר לנסקי או ג'ו ("דוק") סטאשר, היו טענות כבדות מישקל: פשעיהם של אלה הם כוונים ראשי הפשע-המאורגן לא הוכחו מעולם; רובם לא הועמדו למשפט על הפשעים שמייחסים להם ולא הורשעו. אם ממשלת ארצות-הברית האדירה לא יכלה להעניש אותם - מדוע צריכה לעשות זאת ישראל? טענה שניה: הם כבר ישישים בערוב ימיהם, פשוט מכל פעילות. איזה נזק הם עוד מסוגלים לגרום למדינת-ישראל, אפילו אם נכונות כל ההאשמות שמייחסים להם?

תשובה חד משמעית על השאלה האחרונה ניתנה השבוע, כאשר התפוצצה ברעש גדול הפרשה שזכתה לכינוי "פרי-שת מסמכי לנסקי".

לנסקי

לוחם להישאר

הפרשה שהביאה תוך שעה ספורות להקמת ועדת חקירה רשמית על ידי שר-המשטרה ולחקירה משטרית מסועפת, התפוצצה יומיים בלבד אחרי ששר-הפנים, יוסף בורג, החליט להאריך את רשיון השתייה בישראל של מאיר לנסקי, הבוס של סינדיקט הפשע האמריקאי, בחודש נוסף.

כדי להבין את מהות הפרשה ואת המסתור מאחוריה, מן הראוי להקדים את רקעה. מזה מספר חודשים מתנהל בצמרת המדינה ויכוח נוקב סביב שהותו של מאיר לנסקי בישראל. בויכוח זה נוטלים חלק לא רק חברי הממשלה, המצדדים והמתנגדים לנוכחותו של לנסקי בישראל. כוחות רבי עוצמה, הן בתוך המדינה והן מחוצה לה, מנסים להטות את הכף לכאן או לכאן.

במהלך קרב איתנים זה, אין מאיר לנסקי עצמו נשאר אדיש. לנסקי אינו מתכוון לחזור לארצות-הברית, שם מצר פות לו חקירות מינעיות מתוך נסיון למצוא נגדו האשמה שניתן יהיה להרשיעו בה. מכיוון שתוקף דרכו האמריקאי בוטל, אין הוא יכול לחפש מיקלט בשום מדינה אחרת. הוא החליט לחום בכל האמצעים שבידו על זכותו להשאר בישראל ולהתאורח בה מכות חוק השבות.

במיסגרת מאבקו זה העניק לראשונה ראיונות עיתונאיים לעיתונות ולרדיו, שניגודו לטור את שמה, הגיש תביעת דיבה נגד ידיעות אחרונות, מתוך תקווה ש תביעה זו תשתיק את מסע הפיטרום הרע שני המלווה את שהייתו בישראל. משום כך, אחרי השערה שפרצה סביבו לפני כחודשים ושככה, הוטד מאיר לנסקי מחדש, כאשר החל היומון הארץ לפרסם סדרת מאמרים חדשה העוסקת בו ובי חבריו.

סדרת מאמרים זו היתה פרי מסעו של אחד מכתבי הארץ, יגאל לביב, לארצות-הברית בחודש שעבר, לביב ניצל את שהותו בארצות-הברית לצורך איסוף מיסמכים מידו גופים שונים העוסקים בחקירת הפשע המאורגן שם.

המאמרים שהופיעו במיסגרת סידרה זו, עם כל העניין שבהם, לא הכילו שום גיי-ליים חדשים על מעללי מאיר לנסקי ולא הוסיפו דבר שלא היה ידוע עד כה בקשר אליו. רוב הדברים שפורסמו במאמרים אלה כבר הופיעו קודם לכן בעתונות ובספרו של האנק מסיק לנסקי, שהארץ עצמו פירסמו בהמשכים.

פנה לשרי המשפטים והפנים, ביקש להציג בפניהם את המיסמכים שהביא עמו מארצות-הברית, ושניתנו לו שם ברצון על ידי חוקרים פריליים. הוא עשה זאת, לדבריו, כדי שבבואם להחליט על המשך הארכת שהייתו של לנסקי בישראל

העובדות החדשות בסידרה לא היו מהותיות, סייעו רק להשלמת התמונה הכללית. היה רק הבדל אחד בערך הפירי-סום: בעוד שעה כה התבססו חלק מההאשמות נגד לנסקי על סיפורים, ידיעות בעתונות וספרים, טען לביב שבידו מיס-

4 ג'בורי הפרשה

שלוש

בסוק

שיף

לביב

ראל, יהיה להם חומר מוסמך כדי לבסס את החלטתם. אך בעוד ששר-המשפטים קיבל את לביב לראיון ונטל ממנו את העתקי מיסמכיו לעיון, סרב שר-הפנים, הד"ר יוסף בורג להפגש עם לביב בכל צורה שהיא. והנה, ביום השני לפני שבוע, ערב ההחלטה שהיתה צריכה להתקבל במשרד-הפנים, כאשר גברו השמועות כי הממשלה החליטה להיענות לבקשת האמריקאים ולגרוש את לנסקי מישראל (אלא אם כן יגיש בג"צ נגד גירוש), קיבל לביב בטלפון הצעה שהפתיעה אותו. היה זה חברו של לביב, כתב הצופה

מכים ועדויות המאמתות חלק מהאשמות אלה.

כמו

"ראשומון"

לביב, 34, הניח השומר-הצעיר וחבר קיבוץ שובל לשעבר, שהפך פעיל בחיים הציבוריים בישראל במיסגרת פעילות ארגון-הסטודנטים-למען-הדמוקרטיה בתקופת פרישת לבון ב-1961. לא הסתפק בפירסום החומר שבידו, הוא

שאלו שיף, שהיפנה אליו את ההצעה הטלפונית, בשמו של עורך-דין חיים בסוק, מפעילי המפלגה, סגן ראש עיריית תל-אביב, המשמש גם כאחד מפרקליטיו של ג'ו ("דוק") סטאשר. בהצעה זו התבקש לביב להראות את המיסמכים שהביא עמו מאמריקה, כדי שלפרקליטי-הם של לנסקי וסטאשר יהיה מושג על מהות החומר הממוסמך המצוי ברשות הממשלה נגדם.

עד כאן אין כל חילוקי דיעות. אבל על השתלשלות העניינים מכאן ואילך, יש, כמו בספור היפאני המפורסם ואשו-ונו, ארבע גירסות שונות על מהלכי אותה עיסקה, שהתפוצצה ביום השישי האחרון בצורה שהרעיש את הארץ. ארבע הגרסות שייכות לשאול שיף, ליגאל לביב, ולעורך-הדין חיים בסוק, שמסר בעצמו שתי גרסות הסותרות האחת את רעותה. לשם המחשה יובאו להלן ארבע הגרסות שונות המנוגדות בקשר לפרטים העיקריים של הפרשה.

4 צדדים

למטבע

מי יזם את ההצעה ללביב? יגאל לביב: "ההצעה נמסרה לי טלפונית על ידי שיף ואחר-כך על ידי עורך-דין חיים בסוק, שאמר לי כי הוא מדבר איתי לפי בקשתם של לנסקי וסטאשר".

שאול שיף: "הפגשתי את יגאל לביב עם בסוק לפי בקשתו של בסוק. בסוק שאל אותי אם אני מכיר את לביב, אמרתי לו שאנחנו חברים. אז הוא אמר לי שהוא היה מעוניין לראות את המיסמכים של לביב הביא עמו בקשר לפרשת לנסקי".

עורך-דין חיים בסוק (גירסה א'): "שאלו שיף סיפר לי שיגאל לביב מוכן למכור לי את מיסמכי לנסקי, אמרתי לו שיביא ונראה מה יש לו ביד".

עורך-דין חיים בסוק (גירסה ב'): "נכון שאני ביקשתי את החומר, מי העזרה את הרעיון לתשומת עיבור המיסמכים?"

יגאל לביב: "שאלו שיף שאל אותי ואם אפשר יהיה לראות את המיסמכים ואם אפשר יהיה להפסיק את פיר-סום הסידרה על לנסקי. הוא אמר כי אקבל כסף טוב".

שאול שיף: "פניתי ללביב והי-צעתי לו להראות לבסוק את המיסמכים. הוא שאל אותי כמה יהיו מוכנים לשלם בעד זה?".

חיים בסוק: "שיף הודיע לי ש לביב רוצה תשלום תמורת החומר".

האם הציגו בסוק לשום ברואי-רים תמורת המיסמכים?

יגאל לביב (בפירסום ב, הארץ):

"בביקורי אצל עורך-דין בסוק, הוא אמר לי: כדאי שתראה שאני רציני, הכנתי לך סכום רציני. הוא ניגש לארון התי-קים, הוציא תיק מיסמכים שעטיפתו צהובה, והראה לי חבילת שטרות ירוקים של 100 דולר כל אחד... סיכמנו כי ניפגש במשרד, אני אביא צילומים של החומר והוא ימציא לי את הדולרים".

יגאל לביב (בעדות לחוקרי המש-טרה): "אני עמדתי על כך שהתשלום ייעשה בדולרים, עשייתי זאת משום שלא הייתי בטוח שמכירת מיסמכים היא עבירה, ביקשתי דולרים כדי להכשיל את בסוק ולהכריח את המשטרה לחקור אם בסוק מנסה בשם לנסקי לשחד עתונאים".

שאול שיף: "לא ראיתי דולרים, אך ייתכן שלא הייתי נוכח כל עת